

Pratica executiva concernent ils diploms da linguas estras en il rom da la maturitad professiunala e da la scolaziun commerziala fundamentala AFQ

Il 24 da matg 2017 è vegnida deliberada la recumandaziun nr. 11 da la conferenza svizra dals uffizis per la furmaziun professiunala (CSFP). Questa recumandaziun regla l'acceptanza da diploms da linguas estras en il rom da la maturitad professiunala (MP) e da la scolaziun commerziala fundamentala cun attestat federal da qualificaziun (AFQ).

Sa basond sin questa recumandaziun vala en il chantun Grischun la suandanta pratica executiva per acceptar diploms da linguas estras renconuschids:

1 Situaziun da partenza

- 1.1 Tenor l'artitgel 23 da l'ordinaziun davart la maturitad professiunala federala pon diploms da linguas estras renconuschids dal secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun (SEFRI) remplazzar l'examen final en la lingua estra respectiva.
- 1.2 Tenor l'artitgel 21 alinea 4 da l'ordinaziun davart la furmaziun fundamentala professiunala che pertutga la commerzianta u il commerziant AFQ pon diploms da linguas estras renconuschids dal SEFRI remplazzar ina part u l'entir examen final en la lingua estra respectiva.

2 Disposiziuns generalas

- 2.1 Ils diploms da linguas estras renconuschids dal SEFRI remplazzan l'examen final en il rom respectiv. La nota dal rom (= nota en il certificat da notas resp. en l'attest da maturitad professiunala) sa cumpona da la media da la valur da la conversiun dals resultats da l'examen da diplom e da la nota empirica.
- 2.2 Per las scolaziuns qua sutvart valan almain ils suandants nivels d'exigenzas che ston vegnir cuntanschids:
  - a. commerzianta/commerziant AFQ: B1
  - b. MP, tut las direcziuns cun excepziun dad «economia e servetschs», tip «economia»: B1
  - c. MP, direcziun «economia e servetschs», tip «economia»: B2
  - d. scola media commerziala (SMC), rom franzos, tenor ils plans d'instrucziun approvads da la regenza: B1
- 2.3 Tgi che fa in examen da diplom ch'è 1 stgalim pli aut ch'il nivel d'exigenzas, che sto vegnir cuntanschì, survegn in supplement dad 1 nota. Tgi che fa in examen da diplom ch'è 2 u 3 stgalims pli aut ch'il nivel d'exigenzas, che sto vegnir cuntanschì, survegn in supplement da 2 notas.
- 2.4 Er cun il supplement da nota na dastga la nota maximala da l'examen final betg surpassar la nota 6.
- 2.5 Las pussaivladads da far recurs cunter il resultat d'in examen da diplom sa drizzan tenor ils reglaments respectivs da las organizaziuns che porschan ils diploms da linguas estras. Ils resultats dals examens da diplom convertids en notas na pon betg vegnir contestads en ina procedura da recurs cunter la decisiun davart la nunreussida da l'examen da maturitad professiunala resp. da l'examen final d'emprendissadi. Las candidatas ed ils candidats vegnan orientads ordavant en scrit davart quest fatg (p.ex. en il rom da l'annunzia a l'examen final; responsabel per quai è: per

commerziantas e commerziants, per la MP «economia»: la direcziun da l'examen; per la SMC e per las ulteriuras MP: la direcziun da la scola).

3 Acceptanza da diploms da linguas estras che vegnan acquistads durant la furmaziun

- 3.1 Ina dispensaziun da l'acquist da la nota dal rom da la lingua estra respectiva mo sin basa dal diplom n'è betg pussaivla, la nota empirica sto vegnir fatga. Las scolas fixeschan ils termins da l'examen da diplom.
- 3.2 La conversiun dal resultat da l'examen da diplom en notas da l'examen final succeda en dus pass, e quai independentamain dal fatg, sch'il diplom d'ina lingua estra è vegnì concedì u betg. Cun agid da la tabella da conversiun tenor la recumandaziun nr. 11 da la CSFP vegn calculada en in emprim pass ina nota intermediara che na dependa betg dal nivel d'exigenzas che sto vegnir cuntanschì. Cun il segund pass vegn eruida la nota da l'examen final. En quest connex vegn la nota intermediara curregida cun in eventual supplement da nota al nivel d'exigenzas che sto mintgamai vegnir cuntanschì tenor ils descripturs da la norma europeica communabla NEC.
- 3.3 Candidatas e candidats che na vulan betg far in examen da diplom en las linguas estras u che na pon betg resp. che n'han betg pudì – pervia da malsogna, pervia d'accident u pervia d'ulteriurs motivs perstgisabels – observar il termin per l'examen da diplom, fan l'examen final en la lingua estra.
- 3.4 Per persunas che han cumenzà cun ina furmaziun e ch'èn sa preparadas per in examen da diplom, restan ils diploms da linguas estras valaivels fin a la terminaziun da la furmaziun, er sche la reconuschientscha avess dad esser scrudada en il fratemp.
- 3.5 Tgi che vul far e sa laschar metter a quint in examen da diplom ch'è 2 u 3 stgalims pli aut ch'il nivel d'exigenzas, che sto vegnir cuntanschì, dovra stringentamain ordavant la permissiun da la direcziun da la scola.

4 Acceptanza da diploms da linguas estras che vegnan acquistads avant il cumenzament da la furmaziun e che correspundan al nivel intenziunà da la furmaziun

- 4.1 L'instrucziun sto vegnir frequentada e la nota empirica sto vegnir fatga. La scola po dispensar scolaras e scolars resp. studentas e students per part da l'instrucziun, sche l'instrucziun tracta champs d'emprender ch'èn gia cuvrids dal diplom d'ina lingua estra. Ils examens per survegnir la nota empirica ston vegnir fatgs en mintga cas.
- 4.2 La conversiun da resultats dal diplom d'ina lingua estra acquistà en notas da l'examen final succeda cun la tabella da conversiun tenor la recumandaziun nr. 11 da la CSFP.
- 4.3 Sch'i po vegnir fatg valair vardaivlamain en cas da furmaziuns da la MP sunter l'emprendissadi (MP2), ch'ils champs d'emprender descritti en il plan d'instrucziun general per la maturitad professiunala èn vegnids acquistads cun far il diplom d'ina lingua estra, po la scola dispensar studentas e students da l'instrucziun e dals examens finals. I na vegn fatga nagina conversiun en notas: en l'attestat da semester vegn inscritta la remartga «dispensà» ed en l'attestat da la maturitad professiunala «adempli».

5 Accettazione da diploms da linguas estras che vegnan acquistads avant il cumenzament da la furmaziun e che sa chattan almain 1 stgalim sur il nivel intenziunà da la furmaziun

- 5.1 Sch'i po vegnir fatg valair vardaivlamain ch'ils champs d'emprender che ston vegnir cuntanschids (p.ex. vocabulari specific da l'economia, avair lavurà en l'intschess linguistic) èn gia vegnids ademplitds, pon las partidas dal contract d'emprendissadi resp. las studentas ed ils students dumandar la dispensaziun cumplaina cun ina dumonda motivada drizzada a l'uffizi competent. Dumondas da dispensaziun ston vegnir inoltradas avant las vacanzas d'atun da l'emprim onn da la furmaziun. L'uffizi examinescha la dumonda e relascha ina decisiun respectiva. En cas da furmaziuns da la MP suenten l'emprendissadi (MP2) ston las dumondas davart ina dispensaziun cumplaina vegnir inoltradas a la scola respectiva. Quella examinescha la dumonda e relascha ina decisiun respectiva.
- 5.2 Ina dispensaziun n'includa betg ina deliberaziun da las competenzas che ston vegnir acquistadas cun la lavur interdisciplinara en ils roms (LIR). I na vegn fatga nagina conversiun en notas: en l'attestat da semester AFQ e MP sco er en il certificat da notas AFQ vegn inscritta la remartga «dispensà», en l'attestat da la maturitad professionala «adempli».
- 5.3 Mintga persuna en scolaziun dastga far las notas empiricas ed ha alura er il dretg ch'il diplom d'ina lingua estra vegnia convertì analogamain a la cifra 3.2. Da princip vegni recumandà da profitar dal rinfrestgament (brush-up) gratuit da las linguas.

6 Procedura da qualificaziun tenor l'artitgel 24 da l'ordinaziun davart la furmaziun fundamentala professionala che pertutga la commerzianta u il commerziant AFQ

En cas d'ina admissiun a la procedura da qualificaziun tenor l'artitgel 32 da l'ordinaziun davart la furmaziun professionala (OFPr) po l'uffizi chantunal competent dispensar petentas e petents che han in diplom d'ina lingua estra renconuschì ($\geq$ nivel B1) da la lingua estra en la part scolastica. En il certificat da notas vegn inscritta la remartga «dispensà».

7 Entrada en vigur/disposiziun transitorica

Las explicaziuns qua survart valan per furmaziuns che cumenzan l'onn da scola 2018/2019. Per furmaziuns che han cumenzà pli baud vala la pratica vertenta.

Cuira, ils 20 d'october 2017

Uffizi per la furmaziun professionala

Curdin Tuor
manader da l'uffizi